

**Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України  
Вінницький національний технічний університет  
Харківський національний економічний університет  
Об'єднаний інститут проблем інформатики НАН Білорусі  
Азербайджанська державна нафтова академія  
Белгородський державний університет, Росія  
Гірничо-металургійна академія АГН, Польща  
Новий університет Лісабона, Португалія  
Університет ЛІОН 2 ім. Люм'єра, Франція  
Інститут інженерів з електротехніки та електроніки (IEEE),  
Українська секція**

**Тези доповідей  
Третьої Міжнародної  
науково-практичної конференції  
«Методи та засоби кодування, захисту й  
ущільнення інформації»**

**м. Вінниця, Україна  
20-22 квітня 2011 року**

**Тезисы докладов  
Третьей Международной  
научно-практической конференции  
«Методы и средства кодирования, защиты и  
сжатия информации»**

**г. Винница, Украина  
20-22 апреля 2011 года**

**ВНТУ 2011**

УДК 004+681.3+621.3  
М54

*Відповідальний редактор В. А. Лужецький*

Матеріали статей опубліковані в авторській редакції

**Методи та засоби кодування, захисту й ущільнення**  
М54 інформації. Тези доповідей Третьої Міжнародної науково-  
практичної конференції. м. Вінниця, 20-22 квітня 2011 року. –  
Вінниця: ВНТУ, 2011. – 231 с.

ISBN 978-966-641-406-2

Збірка містить матеріали доповідей третьої Міжнародної науково-  
практичної конференції з сучасних проблем кодування, захисту й ущіль-  
нення інформації за п'ятьма основними напрямками: методи та засоби ко-  
дування інформації; методи та засоби криптографічного захисту інформа-  
ції; інформаційна безпека комп'ютерних систем; методи та засоби ущіль-  
нення інформації; методи та засоби перетворення форм інформації.

УДК 004+681.3+621.3

**ISBN 978-966-641-406-2**

©Автори статей, 2011

©Упорядкування, Вінницький національний  
технічний університет, 2011

## **МЕТОД ВИЯВЛЕННЯ АНОМАЛІЙ ДЛЯ ІДЕНТИФІКАЦІЇ АТАК У КОМП'ЮТЕРНИХ МЕРЕЖАХ**

**Н. Р. Кондратенко, к.т.н., професор;  
Г. С. Захарченко, студент;  
С. М. Захарченко, к.т.н., доцент**  
**Вінницький національний технічний університет**  
**galka\_kuzka@mail.ru**

З розвитком комп'ютерних мереж значно зростає кількість та різноманітність атак на мережі. Деякі атаки відрізняються великою складністю, інші по силі будь-якому користувачу, який може навіть не підозрювати до яких наслідків призведе його діяльність. Залежно від цілі, атака може вивести з ладу систему або порушити цілісність чи конфіденційність інформації. Тому важливим і актуальним є питання ідентифікації несанкціонованих дій та їх, хоча б приблизної, мети, щоб якісно захистити мережу та інформацію в ній.

Кожна атака складається з трьох етапів: збір інформації, реалізація, завершення атаки. Перший етап є однаковим для всіх видів атак, зловмисник збирає дані про систему, вивчає її особливості, перевіряє рівень захищеності. Найкраще і найлегше ідентифікувати атаку на цьому рівні, оскільки значно зростає активність зловмисника і його легше виявити.

Існують різні методи виявлення атак, основними з яких можна визначити такі: метод виявлення аномалій та

сигнатурний метод. Останній базується на описі відомих порушень або атак і якщо поведінка суб'єкта співпадає з описом атаки то суб'єкт вважається зловмисником. Основною перевагою сигнатурного методу є низький рівень помилок системи виявлення. Але система здатна виявити лише відомі для неї атаки, якщо модель атаки не міститься у базі даних сигнатур, вона не буде виявлена.

Метод виявлення аномалій ґрунтується на наявності певної «нормальної» поведінки суб'єкта, і відхилення від неї вважається аномальним. Недоліком цього методу є велика кількість помилкових тривог, пов'язана з тим, що важко точно задати граничні значення, щоб адекватно ідентифікувати аномальну діяльність. Водночас є великий плюс у тому, що метод виявлення аномалій дає можливість виявити раніше невідомі атаки. Ефективність системи виявлення атак сильно залежить від методів аналізу отриманої інформації. Історично найпершим таким методом був статистичний метод. Та останнім часом, з розвитком обчислювальної техніки та математики, до нього додалися нові методики починаючи з нечіткої логіки та закінчуючи нейронною мережею. Об'єднуючи різні види аналізу можна значно підвищити точність визначення атаки і значно зменшити кількість помилок.